

PAIMIONJOEN VESISTÖN KOERAVUSTUS VUONNA 2011

Olli Ylönen
Lounais-Suomen kalastusalue, Turku

1. Johdanto

Someron järvien täplärapuistutusten aloittamiseen on vaikuttanut merkittäväällä tavalla kalabiologi Lauri Koli, jolla on kesäasunto Arimaan rannalla. Hän oli 1990-luvun alkaessa sitä mieltä, että Someron alueen järvien rapuistutuksiin kannattaa käyttää täplärapua, koska kotimaisen jokiravun kannat olivat heikentyneet merkittävästi rapuruton aiheuttamien ongelmien takia

Somerolla täplärapuistutuksia on tehty viimeisen parinkymmenen vuoden aikana Siikjärveen, Arimaahan, Painioon, Pitkäjärveen, Hirsjärveen ja Paimionjokeen (taulukko 1). Painioon on siirretty 1990-luvun puolella välissä täplärapuemoja Sammatista. Hirsjärvelle ja Pitkäjärvelle on siirretty täplärapuja Siikjärvestä 2000-luvulla. Myös Valkjärveen on siirretty täplärapuja Siikjärvestä.

Taulukko 1. Täplärapuistutuksia Someron alueella.

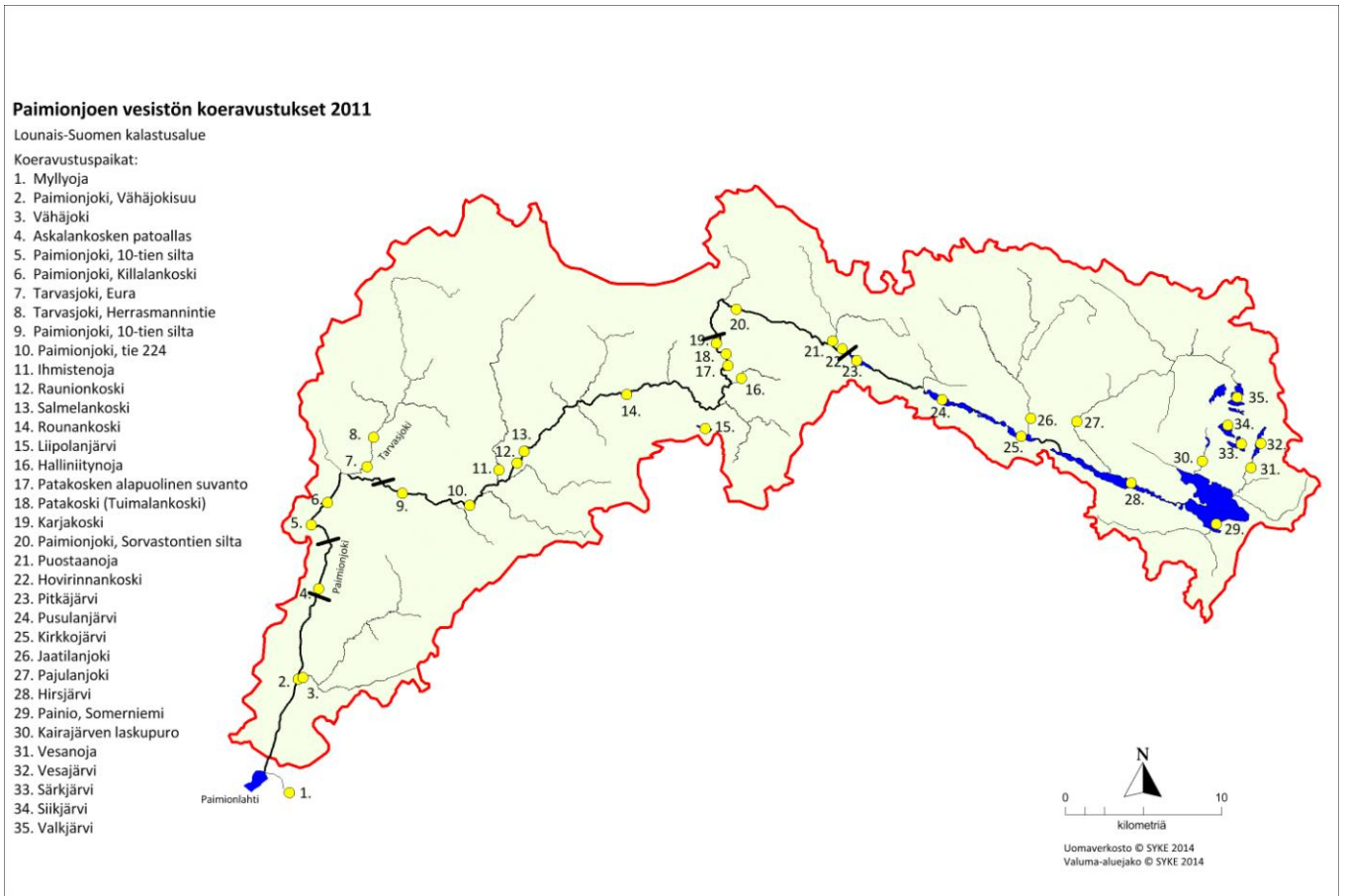
Vuosi	Paikka	Ikä	Kpl
1992	Siikjärvi	1-kesäinen	2500
1993	Arimaa	1-kesäinen	1286
1994	Arimaa	1-kesäinen	1000
1994	Siikjärvi	1-kesäinen	
1995	Arimaa	emo	140
1996	Arimaa	emo	160
1996	Painio	emo	125
1996	Pitkäjärvi	emo	150
1997	Arimaa	emo	125
1997	Painio	emo	630
1997	Painio	1-kesäinen	467
1998	Hirsjärvi	emo	1400
1998	Paimionjoki	emo	166
1998	Painio	emo	200
1999	Arimaa	emo	150
1999	Hirsjärvi	emo	1400
2001	Arimaa	emo	400
2002	Valkjärvi	emo	400
2002	Painio	emo	300
2003	Arimaa	emo	400
2005	Arimaa	emo	400

Paimionjoen pääuoman rapuistutuksista ei ole kovin tarkkaa tietoa, mutta joitakin yksityisten henkilöiden suorittamia täplärapuistutuksia tiedetään tehdyn ainakin Someron Hovirinnankoskella ja Patakoskella Koski TL: ssä.

Someron ja Somerniemen järviä on koeravustettu viimeksi laajemmin vuonna 2006 (Ylönen ja Kajala 2006), mutta koko vesistön kattavaa koeravustusta ei ole tehty yli kymmeneen vuoteen. Tästä syystä osin Paimionjokiyhdistyksen aloitteesta Varsinais-Suomen ELY-keskus tilasi Lounais-Suomen kalastusalueelta Paimionjoen vesistöalueen koeravustuksen. Koeravustus piti mahdollisuuksien mukaan toteuttaa ELY-keskuksen laatiman koeravustussuunnitelman mukaisesti.

2. Menetelmät

Paimionjoen latvajärvien, pääuoman sekä sivujokien ja -purojen koeravustus toteutettiin 1.-25.8.2011. Koeravustuksessa käytettiin muovisia Rapurosvo-mertoja, ja niitä laskettiin pyyntiin eri kohteisiin Varsinais-Suomen ELY-keskuksen laatiman koeravustussuunnitelman mukaisesti. Koeravustuspaikkoja oli 35 kappaletta, ja mertaöitä yhteensä 800 (kuva 1).

Kuva 1. Koeravustuspaikat vuonna 2011.

Merrat laskettiin ja nostettiin virka-aikana, joten pyyntiajaksi tuli noin 20-22 tuntia. Syötteinä käytettiin pakastettuja Littoistenjärvestä pyydystettyjä särkikaloja. Yhteen pyyntijataan kiinnitettiin pääsääntöisesti viisi mertaa, mutta muutamassa kohteessa (kapeita puroja) mertoja laskettiin pyyntiin yksittäin. Merrat pyrittiin asettamaan pyyntiin mahdollisimman kovalle pohjalle, mutta myös aivan pehmeäpohjaisia kohteita ravustettiin Paimionjoen pääuoman alueella.

Saaliiksi saaduista ravuista määritettiin sukupuoli ja pituus (otsapiikistä keskimmäisen pyrstökilven päähän) sekä mahdolliset vauriot, jonka jälkeen ne vapautettiin. Koeravustuksen yhteydessä mitattiin ilman ja veden lämpötila, sekä määritettiin silmämääräisesti pohjan laatu, kasvillisuus ja veden sameus.

Veden lämpötila pyynnin aikana vaihteli 23 ja 13 asteen välillä, sivupuroissa vesi oli kylmintä. Muutamassa kohteessa veden pinnalla näkyi paljaalla silmällä todennäköisesti sinileväkukintoja.

Pyynnin aikana eri kohteissa oli käytössä lukuisia eri vesikulkuneuvoja, moottoriveneitä, soutuveneitä, moottoroitu kanootti ja jolla. Kapeissa joki- ja purokohteissa merrat heitettiin pyyntiin rannalta.

Mertojen desinfiointiin käytettiin Virkon-S desinfiointiainetta. Jauheesta tehtiin vähintään 0,5 prosentin liuos, johon merrat, jatat ja syöttirasiat upotettiin noin tunnin ajaksi. Tämän jälkeen esineet huuhdeltiin, ja mahdollisuuksien mukaan vielä kuivattiin ulkona auringossa ja/tai varastossa.

Taulukko 2. Rapukannan tiheyden karkea luokittelu yksikkösaaliin perusteella (Tulonen ym. 1998).

Saalis rapua/merta/yö	Rapukanta
yli 10	erittäin tiheä
4 - 10	tiheä
1 - 4	kohtalainen
0,1 - 1	harva
alle 0,1	erittäin harva

3. Tulokset

3.1. Järvet

Mustjärvi (alkuperäinen nimi Mustajärvi)

Palikaisten kartanon maita, ei ravustettu. Johannes Gulliksenin mukaan järvessä ei ole rapuja. Syynä saattaa olla veden happamuus, koska vuonna 2004 veden pH-arvo on ollut 5,9 ja vuonna 2005 pH 5,4 (Tikander ja Hietaranta 2006a).

Vesajärvi ja Vesajärven laskupuro, Somerniemi (mertoja: järvi 30 kpl ja puro 10 kpl)

1.8.2011 veden lämpötila järvessä 23 ja purossa 21,5 °C, keskisyvyys 0,5-1 m, veden sameus vähäinen ja pohjan laatu järvessä kivikkoa ja purossa lohkareita ja kivikkoa.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Vesajärvi, ei saalista. Järvessä kuitenkin on jonkin verran **jokirapuja**, koska kevään 2011 paunettipyyntöissä oli saatu kaksi jokirapua. Myös pari vuotta aiemmin omin voimin tehdyssä koeravustuksessa oli saatu muutama jokirapu (Jorma Lemberg, suullinen tiedonanto).

Vesajärven laskupuro (Vesajärventie, ei ollut koeravustussuunnitelmassa), saalis viisi (5) **jokirapua**, kaksi naarasta ja kolme koirasta, pituudet 85-102 mm. Yksikkösaalis 0,5 rapua/merta/yö, eli harva (taulukko 2).

Vuonna 1997 (L-S kalastusalue 2000) laskupurosta saatiin 21 jokirapua, 7 koirasta ja 14 naarasta. Yksikkösaalis oli 2,1 rapua/merta/yö eli kohtalainen.

Särkjärvi, Somerniemi (20 kpl)

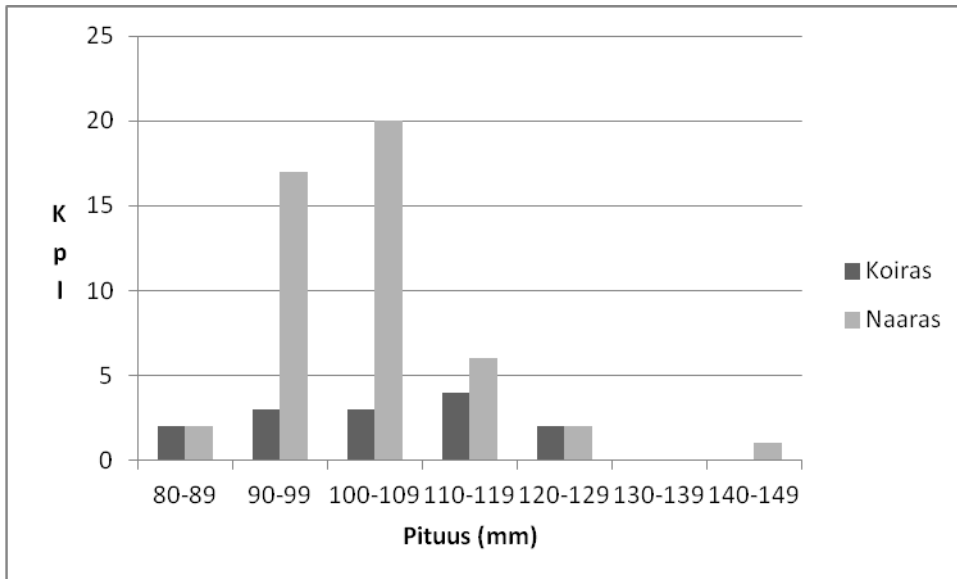
1.8.2011 veden lämpötila 22 °C, keskisyvyys 1 m, veden sameus vähäinen mutta humuspitoinen ja pohjan laatu kivikkoa.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Saalis kuusi (6) täplärapua, neljä naarasta ja kaksi koirasta, pituudet 115-163 mm. Yksikkösaalis 0,3 rapua/merta/yö, eli harva.

Siikjärvi, Somerniemi (20 kpl)

1.8.2011 veden lämpötila 23 °C, keskisyvyys 1 m, veden sameus vähäinen ja pohjan laatu lohkareita ja kivikkoa.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Saalis 62 täplärapua, 14 koirasta ja 48 naarasta, koiraiden keskipituus 104 mm ja naaraiden 101 mm. Yksikkösaalis 3,1 rapua/merta/yö, eli kohtalainen. Pituusjakaumat sukupuolittain näkyvät kuvassa 2.

Kuva 2. Siikjärven saaliin pituusjakauma sukupuolittain vuonna 2011.

Vuonna 2006 Siikjärven koeravustuksissa (Ylönen ja Kajala 2006) saatiin yhteensä 109 täplärapua, joista 47 oli koiraita ja 62 naaraita. Yksikkösaalis oli 2,22 rapua/merta/yö. Pituuksien vaihteluvälit koirilla oli 55-130 mm ja naarilla 55-115 mm. Koiraiden keskipituus oli 89 mm ja naaraiden 86 mm.

Siikjärveen on tehty täplärapuistutuksia vuosina 1992 ja 1994 (taulukko 1). Järven täplärapukanta on 2000-luvulla ollut jo niin hyvä, että järvestä on viety siirtoistukkaita Valkjärveen ja Painioon, sekä Arimaan ja Lahnalammen väliseen jokeen.

Kuva 3. Siikjärven kivikkoista rantaa.

Valkjärvi, Somerniemi (20 kpl)

1.8.2011 veden lämpötila 24 °C, keskisyvyys 1 m, veden sameus vähäinen ja pohjan laatu lohkkareita ja kivikkoa. Pyydykset olivat limaisen levän peitossa, ja myös pohjalla näkyi levämattoa.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Saalis kaksi (2) täplärapua, koiras 115 mm ja naaras 130 mm. Yksikkösaalis 0,1 rapua/merta/yö, eli erittäin harva.

Vuonna 2006 Valkjärven koeravustuksissa (Ylönen ja Kajala 2006) saatiin yhteensä 4 täplärapua, joista kaksi oli koirasta ja kaksi naarasta. Yksikkösaalis oli 0,08 rapua/merta/yö. Koiraiden pituudet olivat 82 ja 93 mm ja naaraiden 75 ja 115 mm.

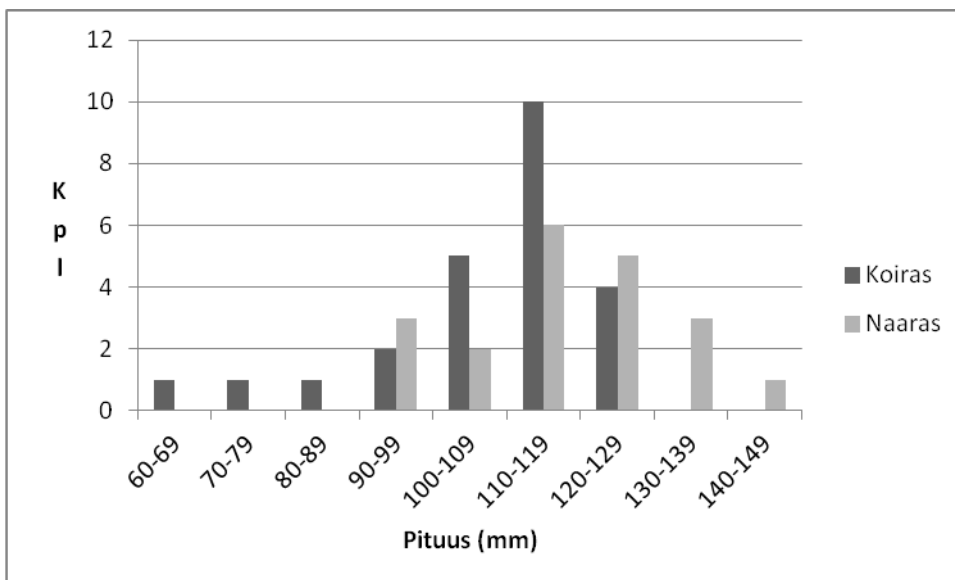
Jokiravut katosivat Valkjärvestä, todennäköisesti rapuruton takia, vuosien 1998 ja 1999 välisenä aikana (Someron vesiensuojeluyhdistys ry 2003). Nykyinen täplärapukanta on peräisin Siikjärvestä. Vuonna 2002 Valkjärveen istutettiin 400 täplärapuemoa.

Koeravustusten perusteella täpläravun lisääntyminen Valkjärvestä on vielä hyvin heikkoa ja rapuistutuksia kannattaa jatkaa. Valkjärven veden alhainen pH (vuonna 2000 pH 5,9 ja vuonna 2002 pH 6,6; Tikander ja Hietaranta 2006b) tai jokin muu veden parametri saattaa heikentää ravun lisääntymismenestystä järvestä.

Painio, Somerniemi (80 kpl)

2.8.2011 veden lämpötila 23 °C, keskisyvyys 1,5 m, veden sameus voimakas ja pohjan laatu kivikkoa.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Saalis 44 täplärapua, 24 koirasta ja 20 naarasta, koiraiden keskipituus 104 mm ja naaraiden 115 mm. Yksikkösaalis 0,55 rapua/merta/yö, eli harva. Pituusjakaumat sukupuolittain näkyvät kuvassa 4.

Kuva 4. Painion saaliin pituusjakauma sukupuolittain vuonna 2011.

Vuonna 2006 Painion koeravustuksissa (Ylönen ja Kajala 2006) saatiin yhteensä 54 täplärapua, joista 32 oli koiraita ja 22 naaraita. Yksikkösaalis oli 0,72 rapua/merta/yö. Pituuksien vaihteluvälit koirilla oli 60-135 mm ja naarilla 70-135 mm. Koiraiden keskipituus oli 96 mm ja naaraiden 98 mm.

Painion täplärapuistutusten määrät vuosina 1996-2002 näkyvät taulukosta 3. Painioon on siirretty 1990-luvun puolessa välissä täplärapuemoja Sammatista ja 2000-luvulla Siikjärvestä.

Taulukko 3. Painion täplärapuistutukset vuosina 1996-2002 (Lähteet: Hämeen maaseutukeskuksen rekisteri 2006, Someron kalastusalueen kala- ja raputalous sekä käyttö- ja hoitosuunnitelma vuosille 2001-2005).

1996	Painio	emo	125
1997	Painio	emo	630
1997	Painio	1-kes.	467
1998	Painio	emo	200
2002	Painio	emo	300

Hirsjärvi (40 kpl)

9.8.2011 veden lämpötila 21 °C, keskisyvyys 1,5 m, veden sameus voimakas ja pohjan laatu savea.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Saalis 7 täplärapua, 6 koirasta ja 1 naaras, koiraiden keskipituus 115 mm ja naaraan pituus 100 mm. Yksikkösaalis 0,18 rapua/merta/yö, eli harva.

Perti Kuisma on ravustanut Hirsjärvellä säännöllisesti monta vuotta ja pitänyt saaliistaan kirjaa. Vertailun vuoksi tässä hänen pyyntiponnistuksensa ja saalismääränsä vuosina 2008-2011.

2011	mertavuorokausia 410	täplärapuja 180 kpl	yksikkösaalis 0,44 kpl/vrk
2010	mertavuorokausia 380	täplärapuja 150 kpl	yksikkösaalis 0,39 kpl/vrk
2009	mertavuorokausia 263	täplärapuja 230 kpl	yksikkösaalis 0,87 kpl/vrk
2008	mertavuorokausia 359	täplärapuja 305 kpl	yksikkösaalis 0,85 kpl/vrk

Vuonna 2006 Hirsjärven koeravustuksessa (Ylönen ja Kajala 2006) saatiin 49 merralla yhteensä 72 täplärapua, joista 42 oli koiraita ja 30 naaraita. Yksikkösaalis oli 1,47 rapua/merta/yö. Pituuksien vaihteluväli koirailta oli 60-130 mm ja naarailta 60-125 mm. Koiraiden keskipituus oli 94 mm ja naaraiden 95 mm.

Kirkkojärvi, Somero (30 kpl)

15.8.2011 veden lämpötila 19 °C, keskisyvyys 1,5 m, veden sameus voimakas ja pohjan laatu savea ja kivikkoa.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Saalis kaksi (2) täplärapua, koiraat 115 ja 140 mm. Yksikkösaalis 0,07 rapua/merta/yö, eli erittäin harva.

Pusulanjärvi, Somero (20 kpl)

9.8.2011 veden lämpötila 20 °C, keskisyvyys 1,5 m, veden sameus kohtalainen ja pohjan laatu savea. Sadetta.

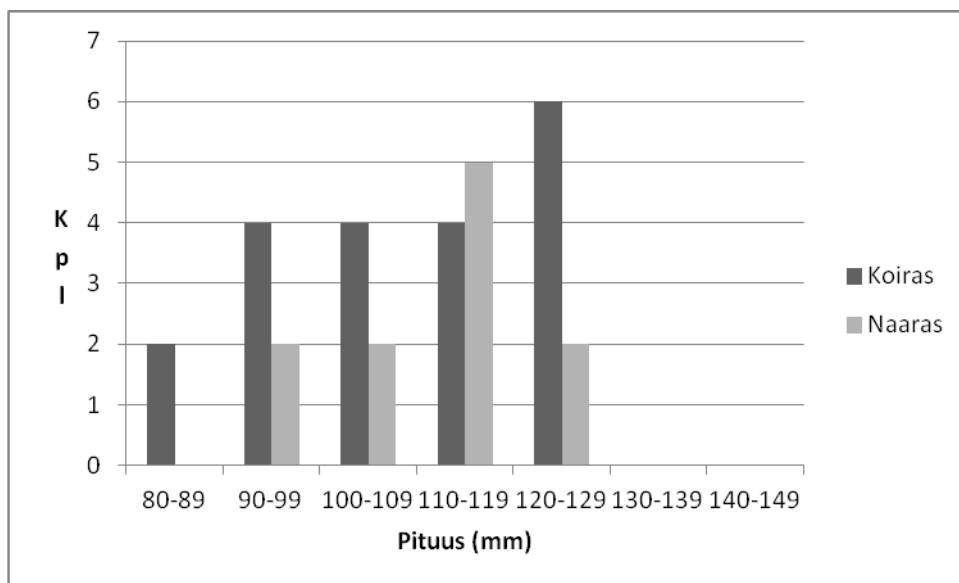
KOERAVUSTUSTULOKSET: Ei saalista.

Pitkäjärvi, Somero (10 kpl padon yläpuolella ja 19 kpl padon alapuolella)

9.8.2011 veden lämpötila 20 °C, keskisyvyys 1,5 m, veden sameus voimakas ja pohjan laatu kivikkoa.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Pitkäjärven alapäässä ravustettiin välittömästi Hovirinnankosken padon yläpuolella, josta saalis oli kolme täplärapua. Koiraan pituus oli 140 mm ja naaraiden 93 ja 102 mm.

Lisäksi ravustettiin virrassa välittömästi padon alapuolella ja sen alapuolella. Saalis 31 täplärapua, 20 koirasta ja 11 naarasta. Koiraiden keskipituus oli 108 mm ja naaraiden 109 mm. Yksikkösaalis 1,63 rapua/merta/yö, eli kohtalainen. Pituusjakaumat sukupuolittain ovat kuvassa 5.

Kuva 5. Hovirinnankosken padon alapuolisen saaliin pituusjakauma sukupuolittain vuonna 2011.

Padon vieressä asuva maanviljelijä on istuttanut alueelle täplärapuja omasta lammesta, mutta tarkkoja istutusmääriä ei ole tiedossa.

Liipolanjärvi, Koski TL (20 kpl)

22.8.2011 veden lämpötila 20 °C, keskisyvyys 1,5 m, veden sameus vähäinen ja pohjan laatu hiekkaa ja kivikkoa.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Ei saalista. Järvessä on kuitenkin jonkin verran **täplärapuja** (Ville Ojala, suullinen tiedonanto ja valokuva). Matti Yrjövuoren mukaan järvessä olisi myös jokirapuja, mutta lajimääritystä ei ole pystytty tarkistamaan.

3.2. Sivujoet ja -purot

Kairajärven laskupuro, Somerniemi (10 kpl)

2.8.2011 veden lämpötila 17 °C, keskisyvyys 0,5 m, veden sameus vähäinen ja pohjan laatu hiekkaa, kivikkoa ja lohcareita.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Saalis 3 täplärapua, 1 koiras (110 mm) ja 2 naarasta (115 ja 100 mm). Yksikkösaalis 0,3 rapua/merta/yö eli harva. Räishuhdan- ja Toinilantien risteyksestä oikealle metsätietä pitkin pellolle.

Vuonna 1997 (L-S kalastusalue 2000) laskupurosta saatiin vielä 40 jokirapua, 19 koirasta ja 21 naarasta. Yksikkösaalis oli 4,0 rapua/merta/yö eli kohtalainen/tiheä.

Jaatilanjoki, Somero (10 kpl)

8.8.2011 veden lämpötila 18 °C, keskisyvyys 1,5 m, veden sameus voimakas ja pohjan laatu savea. Hyvin heikko virtaus, ja vettä ainoastaan joen alaosa.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Ei saalista.

Pajulanjoki, Somero (10+30 kpl)

8.8.2011 veden lämpötila 20 °C, keskisyvyys 1 m, veden sameus voimakas ja pohjan laatu savea ja kivikko.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Saalis 13 täplärapua, 8 koirasta ja 5 naarasta. Koiraiden keskipituus oli 111 mm ja naaraiden 108 mm. Yksikkösaalis 0,33 rapua/merta/yö, eli harva. Ihamäentien sillan alla (10 kpl) ja Suulingintien siltojen lähellä (30 kpl).

Puostaanoja alaosa, Somero (20 kpl)

15.8.2011 veden lämpötila 19 °C, keskisyvyys 1,5 m, veden sameus voimakas ja pohjan laatu kivikko ja savea. Veden pinnalla oli runsaasti sinilevää.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Saalis 2 täplärapua, 1 koiras (120 mm) ja 1 naaras (92 mm). Vilukselantien sillan alla, eli aivan Paimionjoen pääuoman lähellä.

Vähäjoki, Koski TL (20 kpl)

22.8.2011 veden lämpötila 19 °C, keskisyvyys 0,5 m, veden sameus voimakas ja pohjan laatu savea. Pintavirran nopeus hidas.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Saalis yksi täplärapu, naaras (82 mm). Hongistontien sillan ylä- ja alapuoli.

Halliniitunoja, Koski TL (10 kpl)

22.8.2011 veden lämpötila 18 °C, keskisyvyys 0,5 m, veden sameus voimakas ja pohjan laatu savea. Pintavirran nopeus hidas.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Ei saalista (kolme madetta). Patakoskentie alapuoli.

Ihmistenoja, Marttila (20 kpl)

23.8.2011 veden lämpötila 15 °C, keskisyvyys 0,5 m, veden sameus voimakas ja pohjan laatu kivikkoa 80 % ja savea 20 %. Pintavirran nopeus hidas.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Ei saalista. Martin majan vieressä.

Tarvasjoki (20+15 kpl)

23.8.2011 veden lämpötila 18 °C, keskisyvyys 1 m, veden sameus voimakas ja pohjan laatu savea ja kivikkoa/lohkareita. Pintavirran nopeus hidas/kohtalainen.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Ei saalista. Kaksi paikkaa, Herrasmannintien silta ja keskustan sillan ylä- ja alapuoli.

Myllyoja, Paimio (20 kpl)

24.8.2011 veden lämpötila 13 °C, keskisyvyys 0,5 m, veden sameus vähäinen ja pohjan laatu hiekkaa/savea ja kivikkoa 50 %. Pintavirran nopeus kohtalainen.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Ei saalista. Kiikunlinnan- ja Sauvontien väli.

3.3. Paimionjoki

Askalan alapuoli (20+20 kpl)

24.8.2011 veden lämpötila 18 °C, keskisyvyys 1,5 m, veden sameus voimakas ja pohjan laatu savea ja kivikkoa. Pintavirran nopeus hidas.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Ei saalista. Kaksi paikkaa, Vähäjoen suu ja Paimiontien sillan alapuoli.

Vuonna 1997 (L-S kalastusalue 2000) Vähäjoen suulta ei myöskään saatu rapuja.

Askala-Juntola (20 kpl)

24.8.2011 veden lämpötila 18 °C, keskisyvyys 1 m, veden sameus voimakas ja pohjan laatu savea 90 % ja kivikkoa 10 %. Pintavirran nopeus hidas.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Ei saalista. Suvanto noin 300 m Askalan padon yläpuolella (Immaisi).

Juntola-Juva (20+20 kpl)

17.8.2011 veden lämpötila 18 °C, keskisyvyys 1 m, veden sameus voimakas ja pohjan laatu savea ja kivikkoa. Pintavirran nopeus kohtalainen.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Ei saalista. Kaksi paikkaa, Killalankosken niska ja 10-tien sillan ylä- ja alapuoli.

Juva-Rounankoski (20+20 kpl)

17.8.2011 veden lämpötila 18 °C, keskisyvyys 1,5 m, veden sameus voimakas ja pohjan laatu savea ja kivikkoa. Pintavirran nopeus hidas.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Ei saalista. Kaksi paikkaa, 10-tien sillan alapuolella noin 100 m ja tien 224 sillan alus (kivikkoa).

Rounankoski-Raunionkoski (20+20 kpl)

16.8.2011 veden lämpötila 19 °C, keskisyvyys 1 m, veden sameus voimakas ja pohjan laatu kivikkoa. Pintavirran nopeus kohtalainen.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Ei saalista. Kaksi paikkaa, Rounankoski ja ”Salmelankosken” loppuliuku.

Raunionkoski-Tuimalankoski (20+10+10 kpl)

16.8.2011 veden lämpötila 19 °C, keskisyvyys 1 m, veden sameus voimakas ja pohjan laatu kivikkoa (Patakosken alapuolella savea). Pintavirran nopeus kohtalainen/voimakas.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Ei saalista. Kolme paikkaa, Raunionkoski (Raunion saha), suvanto Patakosken alapuolella (kävelysilta) ja Patakoski. 16.-17.8. Patakoskessa virtaus kuljetti mertoja, ja 10 merrasta kolme (3) hävisi. Viisi merta laskettiin uudestaan 22.8. Patakosken niskalle, mutta rapuja ei saatu.

Pari vuotta aiemmin Tapio Penttilä sai koskesta kohtalaisesti täplärapuja, joita joku oli koskeen kuulemma istuttanut.

Tuimalankoski-Hovirinta (20+20 kpl)

15.8.2011 veden lämpötila 19 °C, keskisyvyys 1 m, veden sameus voimakas ja pohjan laatu hiekkaa, savea ja kivikkoa. Pintavirran nopeus hidas.

KOERAVUSTUSTULOKSET: Ei saalista. Kaksi paikkaa, Karjakoski (padon alapuolella) ja Sorvastontien sillan alapuoli. Hovirinnan saaliit on kerrottu aiemmin.

Vuonna 1997 (L-S kalastusalue 2000) Sorvastonjärven alapuolelta ei myöskään saatu rapuja.

4. Tulosten tarkastelu

Lähes kaikki saaliiksi saadut ravut olivat täpläräpuja. Ainoastaan Vesajärven laskupurosta Somerniemeltä saatiin saaliiksi viisi jokirapua. Vesajärnessä on myös jonkin verran jokirapuja, mutta koeravustuksessa niitä ei järvestä saatu.

Täpläräpukannan tiheys oli kohtalainen (yli 1 rapu/mertayö) ainoastaan Siikjärnessä ja Hovirinnankosken padon alapuolella. Painiossa, Särkjärnessä ja Valkjärnessä Somerniemellä sekä Hirsjärnessä, Kirkkojärnessä ja Pitkäjärnessä Hovirinnankosken padon yläpuolella kanta oli harva tai erittäin harva. Lisäksi muutamia täpläräpuja saatiin sivujoista ja –puroista. Kairajärven laskupurossa on aiemmin ollut vahva kanta jokirapua, mutta nyt sieltä saatiin ainoastaan kolme täpläräpuja.

Yhteenvetona voisi todeta, että Paimionjoen vesistön latvajärvillä täpläräpuja esiintyy kohtalaisesti, mutta sieltä ne eivät ole kovinkaan tehokkaasti levinneet alavirtaan. Syynä saattaa olla se, että suurin osa joen pääuomasta on suhteellisen piirteetöntä ja pehmeäpohjaista, joten se ei ole ravuille parasta mahdollista elinympäristöä. Rapuja tosin esiintyy järvillä melko pehmeilläkin pohjilla.

Sivujoissa ja –puroissa sen sijaan olisi potentiaalia tuottaa rapuja nykyistä enemmän. Ainakin osassa niistä ovat jokiräpukannat hävinneet tai voimakkaasti taantuneet, ja täpläräpuja niihin ei vielä ole istutettu. Kairajärven laskupuroon täpläräravut ovat ilmeisesti nousseet Painiosta, joten erillisiä istutuksia ei välttämättä edes tarvita. Samalla jokiräpukat ovat purosta todennäköisesti kokonaan hävinneet.

Vesajärveen täpläräravun istutuslupaa ei pidä myöntää, koska siellä jokiräpuja vielä esiintyy. Kanta on kuitenkin heikko, koska koeravustuksessa jokiräpuja ei saatu itse järvestä vaan ainoastaan laskupurosta. **Kantaa voisi yrittää vahvistaa istutuksin**, mutta istukkaiden pitäisi olla mahdollisimman läheltä ja takuuvarmasti rutottomia.

Paimionjoen vesistön täpläräravuissa esiintyy jonkin verran rapuruttoa. Ruton tunnusmerkkejä löytyi ainakin Painion saalisravuista. Saattaa olla, että rutto on heikentänyt Painion ja Hirsjärven täplärärapukantoja, koska edellisessä Lounais-Suomen kalastusalueen vuonna 2006 tekemässä koeravustuksessa raputiheys oli noilla järvillä suurempi. Rapuruton lopulliset vaikutukset vesistön rapukantojen lisääntymiseen ja kasvuun nähdään kuitenkin vasta tulevana vuosina.

Yleisesti ottaen Paimionjoen vesistön täplärärapuistutukset ovat onnistuneet hyvin, koska niillä on saatu useaan järveen ravustuksen kestävä kanta. Tarvittaessa tuki-istutuksia tekemällä ja asettamalla ravustuskieltoja huonoina rapuvuosina kannat todennäköisesti pysyvät kohtalaisina myös tulevana vuosina. Siikjärnessä, josta rapuja on siirretty muihin järviin, rapukantaa ei tule päästää liian tiheäksi, koska ylitiheässä kannassa taudit leviävät helpommin ja kasvu hidastuu.

Lähteet

- Lounais-Suomen kalastusalue 2000. Varsinais-Suomen Leader-alueen rapukantojen inventointi ja elvyttäminen. Moniste, 24 s.
- Tikander, S. ja Hietaranta, J. 2006a. Someron vesienhoitosuunnitelma, Osaraportti XI, Mustajärven hoitosuunnitelma. Moniste, 30 s.
- Tikander, S. ja Hietaranta, J. 2006b. Someron vesienhoitosuunnitelma, Osaraportti IXX, Valkjärven hoitosuunnitelma. Moniste, 23 s.
- Tulonen, J., Erkamo, E., Järvenpää, T., Westman, K., Savolainen, R. ja Mannonen, A. 1998. Rapuvedet tuottaviksi. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, Helsinki 1998. 143 s.

Ylönen, O ja Kajala, S. 2006. Someron järvien koeravustus vuonna 2006. Lounais-Suomen kalastusalue, Turku. Moniste, 16 s.

Taulukko. Rapujen esiintyminen ja yksikkösaalis vuoden 2011 Paimionjoen vesistön koeravustuksessa.

Paikka	Laji	Rapua/merta/yö 2011 (suluissa 2006)	
Mustjärvi	-	Ei ravustettu	
Vesajärvi	jokirapu	Ei saalista	
Vesajärven laskupuro	jokirapu	0,5	(2,1)
Särkjärvi	täplärapu	0,3	
Siikjärvi	täplärapu	3,1	(2,2)
Valkjärvi	täplärapu	0,1	(0,1)
Painio	täplärapu	0,6	(0,7)
Hirsjärvi	täplärapu	0,2	(1,5)
Kirkkojärvi	täplärapu	0,1	
Pusulanjärvi	täplärapu	Ei saalista	
Pitkäjärvi, Hovirinnan yläp.	täplärapu	0,3	
Pitkäjärvi, Hovirinnan alap.	täplärapu	1,6	
Liipolanjärvi	täplärapu	Ei saalista	
Kairajärven laskupuro	täplärapu	0,3	4,0 jokirapua vuonna 1997
Jaatilanjoki		Ei saalista	
Pajulanjoki		0,3	
Puostaanoja		0,1	
Vähäjoki, Koski TL		0,1	
Halliniitunoja, Koski TL		Ei saalista	
Ihmistenoja, Marttila		Ei saalista	
Tarvasjoki		Ei saalista	
Myllyoja, Paimio		Ei saalista	
Paimionjoki:			
Askalan alapuoli		Ei saalista	
Askala-Juntola		Ei saalista	
Juntola-Juva		Ei saalista	
Juva-Rounankoski		Ei saalista	
Rounankoski-Raunionkoski		Ei saalista	
Raunionkoski-Tuimalankoski		Ei saalista	
Tuimalankoski-Hovirinta		Ei saalista	